

mange herefter, men som jeg gerne vilde have slettet. Det er en Bestemmelse i § 3, sidste Punktum, hvor der staar: „For Materialier, der anvendes ved Anlægget, kan der tilstaaes Toldfrihed“. Jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at en saadan Bestemmelse er fuldstændig unyttig. Hvis Staten tilstaaer en Privatmand Toldfrihed, naar han for sine egne Penge opretter en eller anden Forretning, vil det for ham være en betydelig Fordel. Men naar Staten tilstaaer sig selv Toldfrihed, betyder det jo kun, at Trafikministeren fritages for at betale saa og saa mange Kroner til Finansministeren. Hvad der vindes i dette ene Ministerium, tabes i det andet. Hvis Staten f. Eks. i dette Tilfælde tilstaaer Entreprenøren en Toldfrihed til et Beløb — jeg tager det lige ud af Luften — af 10,000 Kr., er det aabenbart ikke for at forhøre Entreprenøren noget, men under den Forudsætning, at man saa faar Arbejdet 10,000 Kr. billigere. Resultatet bliver jo det samme, som hvis man betaler den Mand 10,000 Kr. og saa lader ham igen betale de 10,000 Kr. ind igen i Told til Finansministeriet. For Staten er hele denne Operation uden nogen som helst Betydning.

Naar jeg nu vender mig til den anden Side, til den arbejdende Befolkning, kan det være, at den samme Foranstaltning ikke er uden Betydning. Hvis det drejer sig om Raastoffer eller Fabrikata, som vi ikke kunne lave her i Landet, f. Eks. de svære Jerndeale, der skulle anvendes til Broen, som dog maa indføres fra Udlandet, har Almenheden lige saa lidt som Staten nogen Interesse i denne Fritagelse eller Ikke-Fritagelse for Told. Men hvis Fritagelsen for Told kommer til at øve sin Virkning paa Genstande, der fabrikeres her, er det en højst mærkelig Bestemmelse. Hvis det gjaldt en Privatmand, vilde den jo give ham et Slags Monopol, som vi alle vilde finde det ganske uberettiget at give ham. Men naar det er et Statsforetagende, forekommer det mig at være dobbelt urimeligt. Vi ere efterhaanden blevne enige om, at naar Staten har et saa stort Foretagende for, skal den til en vis Grad holde paa det danske Arbejde. Det synes at have været en Overenskomst, det var Tilfældet med foregaaende Ministerier og maa vel ogsaa være det med dette, at man skal indrømme det danske Arbejde et Fortrin paa 10 pCt. eller op derimod. Men saa er det jo en mærkelig Ting at sige til Entreprenørerne: I skulle have Lov til ved denne Bro, der bygges for Statens Regning, at indføre

fremmede Fabrikata uden at betale Told. Thi det vil jo sige, at det danske Arbejde overfor denne Bro bliver berøvet det Værn, som det ellers har overfor Udlandet, og som man i alle andre Tilfælde fastholder overfor en Privatmand. Men det gaar man her udenom i dette Tilfælde, hvor det er et Statsforetagende, som det drejer sig om.

Det forekommer mig derfor at være en ganske meningsløs Bestemmelse, selv om jeg ofte har set den før. Jeg vil derfor gerne med disse faa Ord bede om, at denne Bestemmelse kommer til at forsvinde af dette Forslag og andre lignende i Fremtiden. Og netop i et Øjeblik, hvor man synes at have nogen Ret til at glæde sig over, at den Frygt, der var opstaaet, for, at Udbyttet af dette store Foretagende skulde komme fremmede og ikke Landets egne Virksomheder til gode, er svunden, er det meget underligt at se Bestemmelser, der berøve danske Virksomheder, der ellers lovligt nyde et Værn overfor Udlandet, dette Værn her, hvor det gælder Masnedundsbroen. Hertil skal jeg indskrænke mig. Jeg kan ikke tro andet end at, naar man har henledet Opmærksomheden paa dette Forhold, der maa stamme fra en Fortid, da Tankegangen var anderledes, ville alle sikkert indrømme, at en saadan Bestemmelse maa ikke staa i denne Lov eller en lignende.

Mølgaard-Nielsen: Da vi i Fjor havde dette Lovforslag til Behandling, havde jeg ogsaa Ordet for at udtale mig. Jeg udtalte ikke noget bestemt — lige saa lidt som nogen endnu kan udtale noget bestemt om denne Sag — om, hvad jeg mente om det store Arbejde, der her er paatænkt; men jeg bad Tingets Medlemmer om at se velvilligt paa det i et Udvalg, for muligt at faa Klarhed over, hvorvidt det skulde fremmes. Det er nu fremmet en Del gennem Sommerens Arbejde, som jo var en Følge af Udvalgets Arbejde i Fjor Vinter. Jeg kan ikke endnu sige noget direkte om Sagen, det er jo, som det er sagt af saa mange, en stor og omfattende Sag, som man nøjere maa overveje. Men det kan jo godt være, at den har saa gode Sider ved sig, at den ikke kan og ikke bør skydes til Side.

Jeg tillod mig imidlertid i Fjor i Forbindelse dermed at minde om en anden Sag, som var Medlemmerne meget vel bekendt. Nu have vi imidlertid et nyt Ting og et nyt Ministerium, og saa meget mere Grund maa der være til at drage denne